

Бегашите елини се добраха дори до близката порта и втория двор, но на главната врата копиеносци им се изпречиха и ги запряха; вжрзаха ги, претжрсиха ги и ги откараха назад. Сам Отан взе да ги разследва. Чужденците признаха, че са шпиони и че са дошли от Атина. На кжсо ги осжди той, според военния обичай, на смжрт, и извика люде, които трябаше да ги отведат вжн от града на едно място, определено за изпълнение на смжртните наказания. Хитрия персиец, който ги ома в преждата, биде богато вжзнаграден за това.

* * *

Цар Ксеркс гледаше от прозореца тжкмо в туй време, когато гонеха елинските шпиони, и понеже бе любопитен и искаше да се развлече, изпрати един паж долу, да узнае работата. Отан, обаче, който и без туй имаше да говори нящо с царя, пое сам да и вжрши това.

„Наредих да убият трима елински шпиони“, рече той на владетеля; „нашите противници, изглежда, живеят в голям страх пред нас, защото инак не биха искали да знаят много за числото и силата на войската. Аз смятам, че е вжзможно те да ни предложат мир“.

„Не си постжпил правилно, като си заповядал да убият тия хора“, отвжрна царя, „защото, как биха узнали нашите неприятели за силата ни, ако не чрез шпиони? И да узнаят туй, е добре, защото сжрдцето ще им се свие, когато научат, каква войска сжм приготвил срещу тях. И сетне, какво значение има, дали те имат трима войници по-вече или по-малко?“

Отан отжрча веднага на прозореца и извика долу: „Владетеля благоволява да ги помилва! Затичайте се веднага след елинските шпиони и ги доведете тука, ако сж още живи!“ Тая заповед биде веднага изпълнена.

Между туй нещастните атиняни бяха отведени вжн от града и тук трябаше да ги убият. Един предложи да ги разпжнат, според обичая на страната, на кржст. Ала не се намери сгодено джрво за тая цел. Обесването или обезглавяването им пжк се видя много снисходително наказание. И тжкмо сега беше се образувал един гжст кржг от войници около групата, които вземаха участие в сжвещанието, и от които някои предложиха, шпионите да бждат избити с камжни. Персийските копиеносци намериха предложението не лошо и даже забавно. Ала тржпки от ужас побиваха бедните елини, когато узнаха какво мислеха дивите перси, и се молеха да ги обезглавят; не били заслужили да ги измжчват до смжрт.

Не ги слушаха, пжк и не ги разбираха, но ги допряха до скалата — стена, — една част от града лежеше на скалисто мяс-

то, — войниците се отдалечиха петдесет стжпки от там и си тжрсеха подходящи камжне, при което всеки искаше да покаже своята ловкост. Тжжно очакваха елените своя мжченически край. И хвжрчеха вече пжрвите камжни, от които обаче, никой не ги улучи.

В тая минута се затекоха от кжм крепостта копиеносци.

„Да не се убиват! Великия владетел ги помилва! Елините трябва да бждат отведени пред него!“

Жалко! Очакваше се една весела игра, едно истинско народно забавление, а ето че бога бе против тоа; защото, за простака, великия цар бе нящо като бог. Послушно хвжрлиха войниците своите камжни и потжрсиха друго развлечение.

* * *

Между туй пленниците не бидоха отведени в крепостта, тжй като пред тях се яви вече един висок сановник, който още веднаж ги увери, че по милостта на великия цар тем се дарява живот и свобода, и че неговата задача е, да ги разведе в различните станове, та те прилежно да си отбележат, и особно добре да си запишат броя, военачалниците и вжоржжението на отделните войскови пжлчища.

„Три-четире дена ще трябват, докато всичко извидите, и през тия дни сте наши гости“.

И показва им сега той мидийците с тяхното блестяще обржжване, кисийците, сирийците с шлемове от плетена тел, индите, партите, траките, които носеха лисича кожа на главата си, сагартите, марите, фригийците, лидийците и разни други още, показва им запасите от оржжия, от безбройния обоз, несметното количество коне, кола, припаси и ги накара, както учител своите ученици, да си запишат всичко добросжвестно. Когато сега елините изчислиха човешките пжлчища на 2,640,000 души, едии от тях извика: „О, Зевсе! О, Зевсе! Ти най-велик от боговете! Защо си се вжплотил в телото на персийския цар, за да погубиш Елада?“

А тяхния водач се изсмя и рече: „Разкажете това у дома си, и идете си сжс здраве! Може би, ще ми покажете някога забележителностите на Елада“.

Персийския цар бе доволен, че противниците му се изплашиха от страшната мощ на азиатците, и елините, които презрително наричаха своите неприятели варвари, взеха да разбират, че трябва да напругнат всичките свои сили, за да срещнат тоя напор от безбройна народна вжлна, и по тоя начин, чрез тримата шпиони и чрез ума на Ксеркса и двете страни си постигнаха целите.

От немски Г. П